

DOI: 10.31861/pytlit2019.99.078

УДК 801.6:821.135.1-Бак.09

НЕКЛАСИЧНІ ФОРМИ В ПОЕЗІЇ ДЖЕОРДЖЕ БАКОВІЯ: ГОМОМОРФНІ СТРУКТУРИ

Крістінія Іванівна Паладян

orcid.org/0000-0003-0060-0850

cristina_2007cv@yahoo.com

Кандидат філологічних наук, доцент

Кафедра румунської та класичної філології

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Вул. Коцюбинського, 2, 58012, м. Чернівці, Україна

Анотація. Вивчено ліричні твори з неklasичною будовою румунського поета Джеордже Баковія, який представляє останній період румунського символізму. Розглянуто ритмічну палітру поетових творів і встановлена характеристика його віршування. Показано, що неklasичні поезії Дж. Баковія побудовані на основі гомоморфності та гетероморфності. Серед гомоморфних форм фіксуємо Дк3, Дк4, Дк5, Тк3 та Тк4. Домінують дольникові конструкції, причому, як у чистому виді, так і в сполученні з іншими видами тоніки. Дольник виступає одночасно як перехідна метрична форма між силабо-тонічною і тонічною версифікацією і як одна з початкових форм тонічного вірша. Дольникові ритми створені на основі трискладових силабо-тонічних метрів. Тактовик є менш уживаним метром, він, здебільшого, входить до складу поліморфних структур на рівні мікрополіметрії або спрямований на чисту тоніку. Тактовик побудований на основі розхитаних двоскладових розмірів.

Ключові слова: Джеордже Баковія, версифікація, неklasичне віршування, метр, ритм, дольник, тактовик, гомоморфні структури.

Джеордже Баковія (справжнє ім'я Джеордже Васіліу (George Vasiliu), 1881–1957) – румунський поет і прозаїк, вихований у дусі французького літературного символізму. Він є автором поетичних творів, написаних на основі нової та унікальної техніки віршування. Поет експериментував у царині версифікації, намагаючись виробити індивідуальну віршову техніку. Спочатку його розглядали як „нереалізованого поета”, але, поступово, румунська літературна критика визнала його найсильнішим румунським поетом-символістом і одним з найпомітніших авторів сучасної румунської поезії.

Ліричні твори Дж. Баковія завжди були в центрі уваги літературної критики. Його вірші здобули високу оцінку румунських літературознавців, але у їхніх розвідках розглянуто переважно змістові константи й домінанти його ідіостилю. Тоді як версифікаційна майстерність поета вивчена недостатньо. Про окремі особливості ритмомелодики творів Дж. Баковія писали В. Стреїну [14], Л. Галді [12], А. Voica [15], розглядаючи лише окремі поезії. Силабо-тонічні вірші Дж. Баковія досліджено в наших попередніх розвідках [8; 13]. Усього проаналізовано 272 поетичні твори, надруковані у збірках „Plumb” („Свинець”), 1916; „Scânteii galbene” („Жовті іскри”), 1926; „Cu voi...” („З вами...”) 1930; „Comedii în fond”, („Суто комедії”), 1936; „Stănțe burgheze” („Буржуазні станси”), 1947; „Poezii” („Вірші”), 1957; вірші, надруковані у періодичних виданнях, і недруковані твори.

Віршознавчий аналіз ліричних творів Дж. Баковія показав, що його вірші мають ознаки класичної (КЛ) і некласичної (НКЛ) систем віршування. Пропорції співвідношення КЛ і НКЛ форм такі: КЛ – 47,8%, НКЛ – 52,2%.

При розгляді некласичних віршованих форм ми виділили в окрему групу гомоморфні структури, в яких простежується акцентна унормованість версів, що вказує на ритмічну впорядкованість віршів, та гетероморфні форми, яким властивий невпорядкований характер, хвилястий графічний малюнок із безсистемним чергуванням коротких і довгих рядків, відсутність або спорадичне римування та, здебільшого, астрофічність.

Серед гомоморфних тонічних форм фіксуємо триктовий дольник (Дк3), чотириктовий дольник (Дк4), п'ятиктовий дольник

(Дк5), триіктівий тактовик (Тк3), чотириіктівий тактовик (Тк4) та різноіктівий дольник (ДкР3). Ми віднесли врегульовані різноіктівики до гомоморфних структур, оскільки в них зафіксовано упорядковане чергування рядків з нерівною кількістю метрів. Домінуючими виступають дольникові конструкції, причому як у чистому вигляді, так і в сполученні з іншими видами тоніки.

Першими поетовими творами з неklasичною будовою є ті, в яких поєднано класичні і неklasичні верси. Таку форму румунські віршознавці, зокрема В. Стреїну, відносять до верлібру. На думку В. Стреїну, Дж. Баковія „писав інстинктивні вірші, не втискаючи їх у ритмічну або силабічну форму, а обриваючи основний метр у його середині або відразу після першого слова” [14, с. 234]. Очевидно, такі зауваження В. Стреїну робив щодо поліметричних композицій або дольникових форм, створених на основі трискладовиків. Наведемо для прикладу поезію „Amurg antic” („Античний захід”):

Havuzul din dosul palatului mort	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам 4
Mai aruncă, mai plouă, mai plânge –	2 – 2 – 2 – 1	Ан3
Și stropii căzând în amurg iau culori:	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам 4
De sineală, de aur, de sânge.	2 – 2 – 2 – 1	Ан3
Plutește un lanț de lebede albe,	1 – 2 – 1 – 2 – 1	Дк4 (V)
Iar visul din parc în lac se răsfânge –	1 – 2 – 1 – 2 – 1	Дк4 (V)
Amurgul de lebede pune culori:	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам 4
De sineală, de aur, de sânge.	2 – 2 – 2 – 1	Ан3
Uitate, statuiele albe privesc,	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам 4
Albe visând c-un aer ce plânge –	– 2 – 1 – 2 – 1	Дк4 (V)
Și lasă amurgul pe ele culori:	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам 4
De sineală, de aur, de sânge	2 – 2 – 2 – 1	Ан3

[11, с. 33].

У вищеподаних схемах риска (–) означає наголошений склад, цифри (1, 2) – кількість ненаголошених складів між іктами, в анакрузі та у клаузулі, скорочення – поетичні форми: Ам – амфібрахій, Ан – анапест, Дк – дольник, Тк – тактовик.

Ритмічний малюнок показує, що твір має ознаки поліметричної конструкції. М. Гаспаров називає такі форми

мікрополіметричними структурами і зауважує, що мікрополіметрія складається з малих різнорозмірних ланок з частими змінами віршової форми на кожному або майже кожному чотиривірші [3, с. 223]. Н. Костенко виділяє перехідні метричні форми (ПМФ), якщо відхилення від основного метру менше ніж 25% і поліметричні композиції (ПК), якщо у творі спостерігається понад 25% відхилення від домінуючого розміру [6, с. 63].

У наведеному прикладі домінують трискладові розміри, частка дольникових структур становить 25%. За класифікацією Н. Костенко, ми можемо віднести твір до ПМФ, від КЛ до НКЛ. Але структура поезії засвідчує, що поет вдався до вільного поєднання віршів різних розмірів не тільки у межах твору, але й у межах строфи. Таку композицію М. Гаспаров відносить до „понадмікрополіметрії” і зауважує, що в подібних творах „намічається зовсім інше ставлення до віршорядків класичних розмірів – як до нерозкладних першоелементів поетичного тексту, комбінації яких дають нові і нові віршовані твори” [3, с. 225]. Виходячи з доводів російського віршознавця, можна впевнено стверджувати, що ця поезія представляє нову модель версифікації – саме тонічну. Твір витриманий у річищі різноіктового врегульованого дольника 4343 з переходом у Дк4443. У поезії фіксуємо 75% версів, створених на основі трискладовиків, які відповідають I ритмічній формі дольника, і 25% рядків з власне дольниковим ритмом.

Віршознавча наука визначає дольник як окремий тонічний розмір, поряд із тактовиком і акцентним віршем (В. Брюсов, В. Жирмунський). Однак деякі сучасні віршознавці (В. Плунгян, Дж. Бейлі) вважають дольник дериватом силабо-тонічного віршування. На думку В. Плунгяна, дольники „слід розглядати як деривати правильних силабо-тонічних метрів, а не як незалежний метр, оскільки завжди сприймаються на фоні „правильних метрів” [9, с. 2]. М. Гаспаров вважає, що в дольника

однаково можливі два нахили: з одного боку, нахил до посилення врегульованості, до відносної (як у логаядах) стійкості міжіктових інтервалів, до зближення з класичними розмірами; з іншого боку, схильність до послаблення врегульованості, до

відносного (як у тактовику) розширення амплітуди коливання міжіктових інтервалів, до зближення з чистотонічним віршем [4, с. 222].

Серед дольникових структур Дж. Баковія найуживаніші триіктові дольники – Дк3. За визначеннями М. Гаспарова, триіктовий дольник – це перехідна метрична форма між силаботонікою і тонікою, вірш із трьома метрично сильними місцями (іктами) і двома інтервалами між наголосами, який коливається в діапазоні 1–2 склади. М. Гаспаров, досліджуючи російський 3-іктовий дольник, запропонував п'ять основних ритмічних форм цього розміру: I. (–2–2–), II. (–1–2–), III. (–2–1–), IV.(–1–1–), V.(–4–) [4, с. 224].

Триіктовий дольник Дж. Баковія виступає, здебільшого, як впорядкована або „унормована” композиція, поет будує такі форми на основі трискладовиків:

Ea crede c-aş fi atacat...	1 – 2 – 2 – (I)
Şi când o sărut se teme,	1 – 2 – 1 – (III)
Dar sclava plăcerii, ea geme	1 – 2 – 2 – (I)
Şi cere un lung sărutat [11, с. 94].	1 – 2 – 2 – (I)

Структура твору виявляє впорядковане чергування віршорядків кожної строфи: перший, третій і четвертий верси засвідчують першу ритмічну форму триіктового дольника, яка відповідає тристоповому амфібрахію з каталектичною клаузулою. Другий рядок виявляє власне дольникову III ритмічну форму. Для вірша характерна 1-складова анакруза та чоловічі клаузули.

Для поезії „Gaudeamus”, яка витримана у річищі різноіктового і з формою Дк3332, характерна одно- і двоскладова величина міжіктового інтервалу, що відповідає суто дольниковим структурам:

Zadarnic flaute cântă	1 – 1 – 2 – 1 (II)
În aste zile păgâne –	1 – 1 – 2 – 1 (II)
La vânt s-au dus aspirații,	1 – 1 – 2 – 1 (II)
Nimic nu rămâne [11, с. 149].	1 – 2 – 1

Амплітуда коливань інтервалів між наголосів жодного разу не порушена. Отже, спостерігаємо відносно, як у логедах, урегульованість міжіктових інтервалів, постійну 1-складову анакрузу та постійну клаузулу, що наближає твір до класичного віршування.

У цілому в 3-іктових дольниках Дж. Баковія внутрірядкові зміни міжіктових інтервалів коливаються в діапазоні найпоширенішої моделі: 1–2 склади. Домінуючими формами є I (– 2 – 2–) і II (– 1 – 2–). IV – двоскладникова та V – неповнонаголошена ритмічні форми 3-іктового дольника відсутні у поетичній практиці Дж. Баковія. У ДкЗ анакруза постійна 1-складова, клаузула здебільшого жіноча.

Чотириіктовий дольник Дж. Баковія розвивається як самостійний розмір із динамічним і гнучким ритмом, у якому наявні внутрірядкові модуляції міжіктових інтервалів.

Систематику російського 4-іктового дольника подав М. Гаспаров, який виділяє 8 повнонаголошених і 2 неповнонаголошені форми: I. (–2–2–2–), II. (–1–2–2–), III. (–1–2–1–), IV. (–1–1–2–), V. (–2–1–2–), VI. (–2–2–1–), VII. (–2–1–1–), VIII. (–1–1–1–) та IX. (–2–4–), X. (–1–4–) [4, с. 280]. До цих форм на українському матеріалі Н. Костенко додає ще дві: (–4–1–) і (–4–2–) та пропонує іншу послідовність неповнонаголошених ритмічних форм: IX. (–1–4–), X. (–4–1–), XI. (–2–4–), XII. (–4–2–) [7, с. 137].

Чотириіктовий дольник Дж. Баковія виникає на основі 3-складовика з чотирма метрично сильними іктами і двома міжнаголошеними інтервалами: 1–2 у повнонаголошених і 1–4 у неповнонаголошених формах. Наведемо приклад:

Pantofii de aur expuși în vitrină,	1 – 1 – 2 – 2 – 1 (II)
Veți sta sub dantele, în nopți de baluri	1 – 2 – 2 – 1 – 1 (VI)
Și-n ale valsului leneșe valuri	1 – 1 – 2 – 2 – 1 (II)
Veți râde prin săli, – potop de lumină	1 – 2 – 1 – 2 – 1 (V)

[11, с. 115].

З наведеної схеми бачимо, що поет нанизує рядки з однодвоскладовими інтервалами, щоб створити „чисту” дольникову структуру з переважанням другої ритмічної форми. Ритмічний малюнок фрагмента характеризується своєрідною унормованістю

і наводить на думку, що такий вірш спрямований на встановлення однорідного ритму. Про тенденцію до регулярності ритму свідчить і постійна 1-складова анакруза і постійна клаузула.

Помітним новаторством Дж. Баковія є свідоме впровадження неповнонаголошених форм із 4-складовим інтервалом між наголосами:

Pansele negre, catifelate	1 – 1 – 4 – 1	(IX)
Pe marmora albă s-au veștejit;	1 – 2 – 4 –	(XI)
Și-n tainice note s-au irosit	1 – 2 – 4 – 1	(XI)
Parfume triste, îndoliate [11, с. 68].	1 – 1 – 4 – 1	(IX)

У палітрі 4-іктових дольників ця форма експериментальна й не була впроваджена поетом в широке використання.

У цілому Дж. Баковія створює унормовані 4-іктові дольники. Серед його ритмічних варіацій найпоширеніші форми, в яких переважають двоскладові міжіктові інтервали: I. (–2–2–2–), II. (–1–2–2–) і V. (–2–1–2–). Про усталеність форми Дк4 свідчить майже постійна 1-складова анакруза, переважання жіночих клаузул, наявне римування та строфічна організація твору.

5-іктові форми дольника з'являються спорадично лише в поєднанні з іншими розмірами, здебільшого з Дк4 і тільки у неповнонаголошеній формі. Наприклад:

Și iar aceeași oră de dimineață...	1 – 1 – 1 – 4 – 1	Дк5 (XX)
Pe toate mocnind același secret;	1 – 2 – 1 – 2 –	Дк4 (V)
Un frig violet, și fața e creață –	1 – 2 – 2 – 2 – 1	Дк4 (I)
– O, cum omul a devenit concert	1 – 1 – 4 – 1 – 1	Дк5 (XXIV)

[11, с. 96].

Серед інших експериментальних форм фіксуємо поєднання дольника з іншими силабічними рядками в логеадах Я5555Дк4, Дк4Я5Дк4Я5, Дк444Тк3, Дк4Тк3Тк3Дк4.

Менш уживаним метром у поетичній творчості Дж. Баковія є тактовик. Він наявний або в сполученні із дольниковими версами, або у мікрополіметричних композиціях.

Тактовик сприймається як відносно врегульована метрична структура, і як розхитана форма, наближена до акцентного вірша.

М. Гаспаров трактує тактовик як вірш, у якому обсяг міжнаголошених інтервалів коливається у діапазоні трьох варіантів: 0–1–2 склади або 1–2–3, в якому наявні переважно двоскладові анакрузи та дактилічні або жіночі закінчення [4, с. 305]. Американський дослідник Дж. Бейлі називає такі форми „строгим акцентним віршем”, який відрізняється від вільного акцентного вірша тим, що в ньому кількість іктів у версі постійна. Вчений вважає, що в „строгом акцентному вірші взаємодіють ритм і метр, а у вольному акцентному вірші ритм не регулюється метром” [1, с. 254]. М. Гаспаров стверджує, що „тактовик – розмір, реально існуючий, його ритмічних закономірностей дотримується поет і ними переймається читач: немає підстав його заперечувати” [4, с. 306].

У деяких творах Дж. Баковія вільно оперує цим метром, створюючи оригінальні віршовані форми. 3-іктовий тактовик фіксуємо в поезії „În altar” („В олтарі”):

Stă fără noimă catedrala	– 2 – 3 – 1	Тк3
Azi, într-un secol rafinat –	– 2 – 3 –	Тк3
Doar de mai vin să delireze	– 2 – 3 – 1	Тк3
Amanți cu suflet rafinat [11, с. 132].	1 – 1 – 3 –	Я4

У творі 75% версів мають структуру 3-іктового тактовика, інтервал між наголосами коливається в межах 1–2–3 складів. Наявність ямбічних рядків указує нам, що поет створив свої тонічні форми на основі двоскладових метрів. Перші три рядки твору можна трактувати як ямбічний чотиристоповик зі зрушенням наголосу на I стопі. Такі форми наявні в англійській поезії.

Поєднання силабо-тонічних і тактовикових версів у Дж. Баковія дало чимало форм з ознакою поліметричних конструкцій. Наведемо приклад:

Ninge grozav pe câmp la abator	– 2 – 1 – 3 –	Тк4
Și ninge cald se scurge pe canal;	1 – 1 – 1 – 3 –	Я5
Plină-i zăpada de sânge animal –	– 2 – 2 – 3 –	Тк4
Și ninge mereu pe un trist patinor [11, с. 13].	1 – 2 – 2 – 2 –	Ам4

Розмір вірша настільки часто змінюється, що важко простежити певні закономірності. Ритмічний малюнок виявляє чергування силабо-тонічних і тонічних форм у межах строфи, причому жодний розмір не виступає метричним тлом. Тому вірш можна віднести до „понадмікрополіметрії”. Однак, за методикою Т. Скулачевої, яку вона подала у статті „Методи визначення метра в неklasичному вірші” [10], співмірність віршованих рядків можна розглядати за кількістю складів, наголосів або одночасно того й іншого. В результаті вірш може виявитися силабічним, тонічним або силабо-тонічним. У наведеному прикладі визначаємо розмір цього твору за кількістю наголосів. Отже, вірш витримано в річищі чотириіктового тактовика – Тк4.

Аналіз метричних форм поезій Дж. Баковія показує, що його неklasичні твори побудовані на основі гомоморфності та гетероморфності. Серед гомоморфних тонічних форм фіксуємо Дк3, Дк4, Дк5, Тк3, Тк4 та ДкРз. Переважають дольнікові структури, причому як в чистому вигляді, так і в сполученні з іншими видами тоніки. Найуживаніші триіктові дольніки, вони виступають, здебільшого, як впорядкована або „унормована” композиція, поет будує такі форми на основі трискладовиків. Чотириіктовий дольнік Дж. Баковія розвивається як самостійний розмір із динамічним і гнучким ритмом, у якому наявні одно- та двоскладові внутрірядкові модуляції міжіктових інтервалів, що відображає „чисту” дольнікову структуру. Тактовик є менш уживаним метром, він переважно, входить до складу поліморфних структур на рівні мікрополіметрії або спрямований на чисту тоніку.

1. Бейли Дж. Избранные стихи по русскому литературному языку. Москва : Языки славянской культуры, 2004. 376 с.
2. Брюсов В. Основы стиховедения: Общее введение. Метрика и ритмика. Москва : URSS, 2018. 138 с.
3. Гаспаров М. Очерк истории русского стиха. Метрика. Ритмика. Рифма. Строфика. Москва : Фортуна Лимитед, 2000. 352 с.
4. Гаспаров М. Современный русский стих. Метрика и ритмика. Москва : Наука, 1974. 486 с.
5. Жирмунский В. Введение в метрику. Теория стиха. Ленинград : Советский писатель, 1975. 664 с.

6. Костенко Н. Українське віршування ХХ століття. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2006. 287 с.
7. Костенко Н. Український дольник: колективна монографія / за ред. Н. Костенко. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 432 с.
8. Паладян К. Класичні форми у творчості Джеордже Баковія. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики*. Чернівці : Видавничий дім «РОДОВІД», 2014. С. 162–172.
9. Плунгян В. О понятии «метрических дериватов» в русском стихосложении. Разбор некоторых случаев. URL : <http://www.philol.msu.ru/-otipl/new/npmmvya/handouts.html> (дата обращения: 3.07.2018).
10. Скулачева Т. Методы определения метра в неклассическом стихе. *Известия РАН. Сер. лит. и яз.* 2012. № 2. С. 42–55.
11. Vacovia G. Opere. București : Editura Fundației Culturale Române, 1994. 432 p.
12. Galdi L. Introducere în istoria versului românesc. București : Minerva, 1971. 480 p.
13. Paladian C. Versificația lui George Vacovia : forme iambice. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2014. Вип. 721: Романо-словянський дискурс. С. 36–41.
14. Streinu V. Versificația modernă. București : EPL, 1966. 350 p.
15. Voica A. Valori prozodice în poezia *Plumb* de G. Vacovia. *Deschiderea cercului*. Iași : Ed. Univ. „Al. I. Cuza”, 2002. Vol. 1. P. 110–114.

НЕКЛАССИЧЕСКИЕ ФОРМЫ В ПОЭЗИИ ДЖЕОРДЖЕ БАКОВИЯ: ГОМОМОРФНЫЕ СТРУКТУРЫ

Кристиния Ивановна Паладян

orcid.org/0000-0003-0060-0850

cristina_2007cv@yahoo.com

Кандидат филологических наук, доцент

Кафедра румынской и классической филологии

Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича

Ул. Коцюбинского, 2, 58012, г. Черновцы, Украина

Аннотация. Изучены стихотворения с неклассической структурой румынского поэта Джеордже Баковия, который представляет последний период румынского символизма. В исследовании основное внимание обращено на выяснение палитры стиховых ритмических форм и определение характеристик его стихосложения. Показано, что неклассические произведения Дж. Баковия построены на основе гомоморфности и

гетероморфности. Среди гомоморфных форм фиксируем Дк3, Дк4, Дк5, Тк3 и Тк4. Доминируют дольниковые структуры, причем как в чистом виде, так и в соединении с другими видами тоники. Дольник выступает одновременно как переходная метрическая форма между силлабо-тоническим и тоническим стихосложением и как одна из начальных форм тонического стиха. Дольник развился на основе силлабо-тонических трехсложных метров. Тактовик менее употребляемый метр, он, в основном, входит в состав полиморфных структур на уровне микрополиметрии или направлен на чистую тонику. Тактовик развился из расшатанных двусложных размеров.

Ключевые слова: Джордже Баковия, версификация, неклассическое стихосложение, метр, ритм, дольник, тактовик, гомоморфные структуры.

NON-CLASSICAL FORMS IN GEORGE BACOVIA'S POETRY: HOMOMORPHIC STRUCTURES

Kristiniia Paladian

orcid.org/0000-0003-0060-0850

cristina_2007cv@yahoo.com

*Department of Romanian and Classical Philology
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
2 Kotsiubynsky str., 58012, Chernivtsi, Ukraine*

Abstract: The article deals with the works of non-classical forms of Romanian poet George Bacovia. Having made his *début* as a poet-symbolist, he sets up as the author of new poetic forms in the Romanian literature at the turn of the 20th century, discovering artistic means of modernism. Versification analysis of lyrical works of G. Bacovia showed that his non-classical poems are built on the basis of homomorphism and heteromorphism. G. Bacovia used five homomorphic forms among which are: three-stress *dolnik* (Dk3), four-stress *dolnik* (Dk4), five-stress *dolnik* (Dk5), three-stress *taktovik* (Tk3) and four-stress *taktovik* (Tk4). Dominating become *dolnik* constructions and both in pure form and in combination with other kinds of tonics. The most often used forms become three-stress *dolniks*, which, for the most part, become a systematized or “normalized” forms. The poet builds up such forms on the basis of trisyllable classical meters. *Dolnik* form proper with dynamic and flexible rhythm, in which inner lines modulations inter-ictus intervals are available, can be observed in four-stress *dolniks*. To the regularity of Dk4 testify almost constant one-syllable anacrusis, predominance of female clauses and availability of rhyming and strophic organization of the poetic work. Five-stress forms of *dolnik* appear sporadically only in combination with other meters, mostly with Dk4 and only in not fully stressed form. *Taktovik* is a less used meter. It is mostly part of polymorphic structure at the level of micropolymetria or is

directed to the pure tonic. Taktovik is built on the basis of shattered disyllabic meters.

Key words: George Bacovia, poetry, non-classical versification, meter, rhythm, dolnik, taktovik, homomorphic structures.

References

1. Bailey J. *Izbrannye stat'i po russkomu literaturnomu stikhu* [Selected poems in the Russian literary language]. Moscow, 2004, 376 p. (in Russian).
2. Bryusov V. *Osnovy stihovedeniya: Obshcheye vvedeniye. Metrika i ritmika* [The Basis of versification: General introduction. Meter and rhythm]. Moscow, 2018, 138 p. (in Russian).
3. Gasparov M. *Ocherk istorii russkogo stiha. Metrika. Ritmika. Rifma. Strofika* [Essay on Russian verse history. Meter. Rhythm. Rhyme. Strophe]. Moscow, 2000, 352 p. (in Russian).
4. Gasparov M. *Sovremenyy russkiy stih. Metrika i ritmika* [Modern Russian Verse. Meter and rhythm]. Moscow, 1974, 486 p. (in Russian).
5. Zhirmunsky V. *Teoriya stiha* [Theory of verse]. Leningrad, 1975, 664 p. (in Russian).
6. Kostenko N. *Ukrainske virshuvannya XX stolittya* [Ukrainian poetry of the 20th century]. Kyiv, 2006, 287 p. (in Ukrainian).
7. Kostenko N. *Ukrainskiy dolnik* [Ukrainian dolnik]. Kyiv, 2013, 432 p. (in Ukrainian).
8. Paladian K. Klasychni formy u tvorchosti Dzhheordzhe Bakoviia [The classic forms in the work of George Bacovia]. *Aktualni problemy romano-germanskoji filologii ta prykladnoji lingvistyky*, 2014, no. 7, pp. 162–172. (in Ukrainian).
9. Plungian V. *O poniatii "metricheskich derivatov" v russkom stihoslozhenii. Razbor nekotorych sluchayev* [On the notation of "metric derivatives" in Russian versification. Discussion of some cases]. Available at: <http://www.philol.msu.ru/-otipl/new/nppmmvya/handouts.html> (accessed 3 July 2018). (in Russian).
10. Skulachiova T. Metody opredelenia metra w neklasicheskom stihe [Methods of determining meter in non-classical verse]. *Izvestiya RAN*, 2012, no. 2, pp. 42–55. (in Russian).
11. Bacovia G. *Opere*. Bucharest, 1994, 432 p.
12. Galdi L. *Introducere în istoria versului românesc* [Introduction into history of Romanian verse]. Bucharest, 1971, 480 p. (in Romanian).
13. Paladian K. Versificația lui George Bacovia: forme iambice. *Naukoviy visnyk Chernivetskogo natsionalnogo universytetu*, 2014, no. 721, pp. 36–41.
14. Streinu V. *Versificația modernă*. Bucharest, 1966, 350 p.
15. Voica A. Valori prozodice în poezia *Plumb* de G. Bacovia. In: *Deschiderea cercului*. Yasi, 2002, vol. 1, pp. 110–114.

Suggested citation

Paladian K. Neklasychni formy u poezii Dzheordzhe Bakoviia: homomorfni struktury [Non-Classical Forms in George Bacovia's Poetry: Homomorphic Structures]. *Pytannia literaturoznavstva*, 2019, no. 99, pp. 78–90. (in Ukrainian). doi: 10.31861/pytlit2019.99.078.

Стаття надійшла до редакції 28.05.2019 р.

Стаття прийнята до друку 16.06.2019 р.